

BỮA TIỆC TẠ ƠN

Vài tuần trước lễ Tạ Ơn, thằng con lớp ba mang niềm vui về cho chúng tôi. Nó viết một câu chuyện rằng, trong dịp lễ Thanksgiving cả nước Mỹ sẽ ăn gà tây nướng. Hàng triệu con gà tây sẽ bị ăn thịt. Nó buồn lắm vì thương gà tây bị giết. Nó bàn với thằng bạn Da Đỏ tìm cách cứu gà tây. Buổi tối trước ngày Thanksgiving chúng nó đi rình mở lồng để giải thoát những con gà tây bị nhốt, và đền bù cho chủ bằng những quả pumpkin (bí vàng) và corns (bắp ngô)!

Câu chuyện của nó được cô giáo soạn thành một kịch ngắn diễn cho cả trường coi trong buổi văn nghệ mừng Thanksgiving. Dĩ nhiên tác giả của câu chuyện được đóng vai chính.

Đã 30 năm, kỷ niệm ấy còn gợi niềm vui trong chúng tôi, đặc biệt những năm con vắng nhà trong dịp lễ. Năm nào chúng tôi cũng chờ mong các con – những cánh chim tìm về tổ ấm. Nhưng chúng tôi cũng biết rằng các con đã có tổ ấm của riêng chúng, có bao nhiêu hoàn cảnh ngoài ý muốn. Thế nên kỷ niệm bao giờ cũng là kho tàng để nâng niu. Không thiếu những năm xưa, các con mang bạn về nhà ăn lễ Tạ Ơn. Ngoài các món truyền thống là gà tây đút lò, khoai tây nghiền, cranberry sauce... các món Việt bao giờ cũng làm những đứa bạn Mỹ của các con say mê và cảm ơn luôn miệng, ao ước được trở lại vào năm sau!

Nhưng chúng tôi lại không chuộng thịt gà tây cho lắm. Đã cố gắng thay đổi gia vị, cách ướp, và cách nấu nướng nhưng chúng tôi vẫn không thấy hợp miệng cho lắm. Cho tới một năm, gia đình anh chị bạn mời chúng tôi ăn mừng lễ, và bảo đảm món gà tây nhà anh chị làm sẽ ngon khỏi chê! Với cảm nghĩ được mời ăn Lễ Tạ Ơn cách đặc biệt, chúng tôi thêm phần háo hức buổi sáng thức dậy chuẩn bị đi nhà thờ dự Lễ Tạ Ơn.

Chúng tôi chung diện áo quần để đến nhà thờ. Hôm nay lễ chung với cộng đoàn Mỹ. Một năm thỉnh thoảng mới có thánh lễ chung với họ, đặc biệt là lễ Tạ Ơn. Cho nên sự chuẩn bị cũng đặc biệt ở mọi mặt. Tham dự thánh lễ, chúng tôi cảm nhận được nhiều hơn ý nghĩa và cảm xúc của ngày lễ mang lại.

Có nhiều bài thánh ca tạ ơn có thể hát trong dịp này nhưng tôi chọn bài Tán Tụng Hồng Ân của Hải Linh và Vũ Đình Trác quen thuộc cho cả cộng đoàn Việt hát chung có ca đoàn làm nòng cốt. Bài hát này còn giữ mãi kỷ niệm của chúng tôi. Hơn 40 năm trước, mỗi lần hát đến câu “Chúa cho con trời mới, đất mới, đường đời con đời mới” niềm cảm xúc của cuộc thảm nạn 1975, cuộc sống trên quê hương điêu tàn sau đó, và cuộc vượt thoát tìm tự do tràn về lòng tôi đến mức nghẹn ngào. Con gái chúng tôi khi mới biết ngồi, chưa biết nói, vốn rất thích nghe nhạc, mỗi lần nghe đến câu đó là òa khóc. Thật lạ lùng về mỗi thân giao cách cảm trong tình ruột rà, máu mủ. Về sau, mỗi khi cháu ngồi đàn cho

ca đoàn hát bài này, tôi thường trộm nhìn xem niềm cảm xúc của con mình ra sao. Cũng xin cảm ơn tác giả của bài hát đã gói ghém những tâm tình, cảm xúc của chúng tôi trong đó.

Chúng tôi chở tâm tình ấy và bao tâm tình của ngày lễ đến nhà bạn. Cuối tháng 11, mới vào thu mà thời tiết Boston đã co ro lạnh, cây bên đường trụi lá đứng run rẩy trong gió thoảng. Dù là ngày nắng sáng, da trời trong xanh phản chiếu trên mặt hồ lấp lánh, gió vẫn quyết vào mặt những cơn trớn lạnh buốt. Có sự thay đổi thời tiết còn lớn hơn nữa vào mùa này là ngày ngắn đêm dài. Nắng có sáng đẹp đến đâu thì cũng mau tắt. Trời bắt đầu nhá nhem vào khoảng 4–5 giờ chiều. Nhiều khi một đoạn đường, lúc đi trời còn sáng, lúc quay về đã tối dù chỉ cách nhau chưa tới nửa giờ.

Nhưng trong cái lạnh có đầm ấm, trong vội vã có gần gũi nương tựa. Anh chị bạn chúng tôi đang eo xèo bếp núc ở một góc sân đậu xe. Mấy đứa bé lo bày bàn và trang hoàng trong nhà. May quá, chúng tôi đến kịp để quan sát học hỏi cách làm món chính, món gà tây. Con gà tây khoảng 20 lbs đã được chị bạn ướp trước một ngày. Ướp thế nào, các món gia vị ra sao là phần của các cô trao đổi với nhau. Niềm vinh dự của tôi là được anh bạn chia công tác dùng chỉ gai bó giúp khâu bụng con gà vào sau khi anh đã bỏ các đồ nhồi thơm phức vào nó. Bây giờ chúng tôi lấy dây cột nó lại, dùng một khúc cây làm đòn khiêng chuẩn bị thả nó vào một nồi lớn đun nửa nồi dầu ăn đặt trên chiếc bếp kiềng nấu bằng gas. Chiếc đòn quả có công dụng tránh cho chúng tôi được những bọt dầu sôi bắn lên.

Thì ra người Mỹ dứt lò nướng còn anh chị bạn chúng tôi deep fry (chiên ngập) cả con. Nhờ chiên, lớp da giòn sốp chứ không giòn cứng, trong khi lớp thịt bên trong mềm và giữ được nhiều nước gia vị thơm ngon, đây là chưa kể thứ gia vị hợp với khẩu vị của người mình. Lớp da nâu bóng và mùi thơm bốc lên nghi ngút làm những cặp mắt già và trẻ đều long lanh và cặp môi lóng lánh.

Bàn tiệc từ khăn bàn, chén bát đến chậu hoa được các cháu trang hoàng đúng ý nghĩa với màu sắc của Lễ Tạ Ôn. Chậu hoa là những trái bí nhỏ đủ hình thù và màu sắc, cả những trái bắp hạt tím, vàng, trắng của người Da Đỏ. Con gà tây chiên được đặt trên khay giữa bàn. Các món ăn với gà gồm khoai tây nghiền, bắp, nước sốt, thạch cranberry... để bên cạnh rồi mới đến các món thịt bò nướng, hăm, và cá hấp. Mấy đĩa rau dóm thật khiêm tốn.

Đã đến lúc nhập tiệc. Anh bạn sau lời chào mừng là đẩy cho tôi nói vài lời về Lễ Tạ Ôn. Anh bảo tôi ở nhà thờ nhiều thì phần này là phần của tôi. Anh chỉ đi chùa năm có một lần nên... bù trất! Tôi vội vàng làm phận sự cho nhanh để mọi người và nhất là các cháu được thoải mái hoạt động. Mắt chúng nó đã đảo quanh bàn tiệc mấy vòng rồi. Tuy nhiên nói ít thì nói, tôi cũng không thể quên nhắc mọi người có tâm tình tạ ơn đối với Chúa trời đất, gia đình và xã hội về bao ơn huệ và sự che chở. Cuối cùng là nhớ tới những người kém may mắn mà chúng ta phải chia sẻ, giúp đỡ trong đó có cả bà con bên Việt Nam.

Bây giờ là lúc mọi người thoải mái hoạt động hết công suất – tay, mắt, miệng kết hợp nhịp nhàng, nhất là từ sáng sớm tới giờ chưa có gì bỏ bụng. Tiếng cười nói xen với tiếng muổng đĩa y như ngày Tết. Rồi tốc độ sinh hoạt cũng tới lúc chậm lại, đã đến lúc anh bạn đặng hăng lên tiếng:

– Nè xấp nhỏ tụi con, mình ăn bữa Tạ Ơn sắp no bụng rồi, nhưng còn món tráng miệng nữa nghe. Mà trước khi ăn món tráng miệng, tới lần tụi con sẽ nói mình cảm ơn điều gì trong ngày Lễ Tạ Ơn hôm nay đó.

Con Út mẫu giáo trả lời liền:

– Con ăn gà tây no bụng rồi, con không ăn bánh cái gì đâu!

Mọi người cười nắc nẻ. Nhưng rồi các cháu lớn bắt đầu lần lượt nói lời cảm ơn về một điều gì đó như các cháu đã được dạy ở trường. Con cảm ơn Mẹ nấu cơm... Cảm ơn Ba chở con đi chơi banh... Cảm ơn Anh... Cảm ơn Chị... Cảm ơn Em... Rồi các cháu bé bắt đầu tranh nhau làm theo... Bầu khí thật tuyệt vời. Đơn giản thôi nhưng sẽ là những ấn tượng khởi đầu về lòng biết ơn cho cả cuộc đời. Bữa tiệc Tạ Ơn hôm nay đẹp thua gì ở những bức danh họa về Lễ Tạ Ơn trong sách vở. Anh chị bạn chúng tôi thật tuyệt.

Sau khi con nít kéo nhau tới phòng khách coi chương trình ngày lễ trên TV, rồi từng nhóm chơi trò chơi thì người lớn vẫn còn chuyện trò quanh bàn ăn bây giờ chỉ có những đĩa trái cây và trà nóng. Trong câu chuyện bỗng có người nói chuyện gà tây, hỏi có ai biết dịp Lễ Tạ Ơn nước Mỹ ăn bao nhiêu gà tây không. Chẳng ai nói được con số chính xác. Máy cậu trẻ nhanh nhẹn móc điện thoại ra tra Google. Chỉ riêng ở Mỹ, hơn 300 triệu dân tiêu thụ 46 triệu con gà tây trong lễ Tạ Ơn. Nghĩa là 46 triệu con bị giết để dân Mỹ “tạ ơn”.

Anh bạn nhìn tôi. Không biết anh nghĩ gì nhưng trong tôi thấy có vấn đề lớn rồi đây, thực tiễn va chạm tôn giáo. Giết là hành vi tàn ác. Dùng ác để làm thiện làm sao được? Ở đây ta giết gà, heo, bò, cá... để tạ ơn, để ăn Tết, vậy trong trường hợp mạng sống con người được dùng cho một mục đích “tốt” nào đó thì sao, có được không? Nếu được thì ai là người có quyền quyết định, ai là người phải hy sinh trong xã hội văn minh dân chủ trọng nhân quyền không cộng sản, không độc tài hay phong kiến này?

Một ai đó nói:

– Chắc mình phải ăn chay quá!

Người khác lại nói:

– Bộ ăn chay không sát sinh sao? Rau củ quả đều có sự sống. Ăn nó là giết nó, là sát sinh rồi! Không những rau củ quả có sự sống mà hàng hà vi sinh vật bám vào nó cũng bị sát sinh luôn!

– Chết cha! Vậy là mình không được ăn gì cả! Uống thôi được không?

– Không được, vì trong nước có hàng tỉ sự sống!

Hai giây im lặng, rồi một giọng nổi lên:

– Vậy mình đun sôi lên trước khi uống. Chắc ăn!

Mọi người cười ồ, giải thoát được bầu không khí đang ú đọng. Nhưng vấn đề vẫn còn đây. Anh bạn thỉnh thoảng lại nhìn tôi như dòm chừng xem đã đến lúc có thể đẩy khối đá về phía tôi được chưa. Tôi đành phải lên tiếng.

Nói chung con người vốn có niềm tin, tin nơi mình, nơi người thân, tin xã hội, và tin thần linh. Tin thần linh là bắt đầu một niềm tin tôn giáo. Ở bước này đối tượng của niềm tin tôn giáo có sự khác nhau tùy theo truyền thống gia đình, dân tộc, xã hội, văn hoá, giáo dục. Có những người tự mình tìm niềm tin cho mình. Mà đã tin là sống theo điều mình tin, khó thay đổi và dễ va chạm trừ khi mình cởi mở, tôn trọng lắng nghe để thấy những điều tâm linh quý giá có khi rất gần gũi không xa với niềm tin của mình.

Dân tộc mình trước khi biết đến các tôn giáo của thế giới thì đã tôn kính tổ tiên, thờ kính trời đất. Các tôn giáo mà dân tộc Việt Nam tiếp nhận dễ dàng từ bắc xuống nam, từ đông sang tây là vì các tôn giáo ấy có cùng một căn bản niềm tin với chúng ta. Điều khác biệt là các tôn giáo ấy được đào sâu hơn, khúc chiết ngọn ngành hơn.

Tôi có niềm tin Ki-tô giáo thì phần khác biệt lớn là sự mạc khải. Dựa vào Thánh Kinh và lịch sử, chúng tôi tin Thiên Chúa là Ông Trời, Đấng Tạo Hoá của muôn loài muôn vật. Thiên Chúa mạc khải hay tỏ bày cho con người được biết tình yêu của Ngài qua chương trình tạo dựng và cứu chuộc nhân loại.

Riêng ở phần tạo dựng thì sách Sáng Thế ghi rằng, sau khi tạo dựng vũ trụ và muôn vật, “*Thiên Chúa tạo dựng con người theo hình ảnh của Ngài, có nam có nữ.*” Ngài chúc phúc cho họ rằng “*Các con hãy sinh sôi nảy nở đầy mặt đất và thống trị nó. Hãy làm bá chủ cá biển, chim trời, gia súc, dã thú và mọi giống vật trên mặt đất.*” Thiên Chúa còn phán: “*Đây Ta cũng ban cho các con cây cỏ, hoa trái làm lương thực.*” (Sáng Thế 1:26-29).

Qua dòng thời gian, có nhiều cách cắt nghĩa Thánh Kinh. Riêng giáo hội Công Giáo có sự thống nhất về giáo lý. Và như thế, Ki-tô giáo tin rằng, trong muôn vật được tạo dựng, chỉ có con người được mang hình ảnh của Thiên Chúa và được trao quyền cai quản muôn

vật. Muôn vật ấy dù Thiên Chúa nói là tốt đẹp nhưng không có vinh dự như con người mà là để phục vụ và theo quyền thống trị của con người.

Tuy nhiên quyền thống trị ấy không có nghĩa là tàn sát hay huỷ hoại. Mỗi sinh vật trở nên hoàn hảo trong sự phục vụ. Hoa cỏ cho dưỡng khí và vẻ đẹp, cây trái làm lương thực, loài sinh vật này phát triển để phục vụ sinh vật khác kể cả làm lương thực bằng thịt máu của chúng. Con người là chủ tể được muôn vật phục vụ nhưng con người lại có bổn phận cai quản cộng tác với Đấng Tạo Hoá sao cho muôn vật được hài hoà, phong phú. Đền lượt con người thì cũng phục vụ: tôn kính Thiên Chúa và yêu người để hoàn tất công trình tạo dựng của Ngài.

Vậy cho nên, trong niềm tin và văn hoá Ki-tô giáo, việc ăn mừng Lễ Tạ Ôn là dịp để phát huy ý thức và tâm tình biết ơn Trời, Đất, và Người. Gà tây được dọn trên bàn tiệc trong ngày đại lễ hẳn là vinh dự hơn là chết già ở góc rừng. Hoa được cắt trưng trên bàn thờ, trái cây được ăn làm chất bổ dưỡng cho con người, và con người có sức sống để phục vụ lẫn nhau xây dựng và làm đẹp thế giới, tôn vinh Đấng Tạo Hoá – Thiên Chúa của vũ trụ.

Cảm ơn anh chị bạn chúng tôi, các em và các cháu về bữa tiệc Tạ Ôn hoàn hảo.

November 19, 2023
Nguyễn Văn Thông

Nguồn: Internet eMail by Nguyễn Văn Thông chuyển